

21. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Občanská sdružení "hází lano" dlužníkům

Reklamy na vánoční půjčky se letos prvně střetnou s protichůdnými akcemi.

Skóre: 0.69

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 21.11.2007

Nadpis: Občanská sdružení "hází lano" dlužníkům

Strana: 15

Mutace: Podniky a trhy

Rubrika: podniky a trhy

Autor: Olga Skalková

Náklad: 58615

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 21.11.2007 05:18

Identifikace: DCHN20071121020005 cz

Klíčová slova: právník, soudu, zákon, občanskoprávním, trestný čin zákon, trestní oznámení, Nejvyššího soudu

Reklamy na vánoční půjčky se letos prvně střetnou s protichůdnými akcemi.

Pražský magistrát ve spolupráci s Asociací občanských poraden v prosinci rozjede kampaň proti zadlužování. Například blízko obchodních center budou na lavičkách nalepeny plakáty, v magistrátních prostorách se objeví kalendáře s adresami občanských poraden, které poradí, co s dluhy. "Masáž na půjčky je tak silná, že ji některé méně solidní firmy mohou snadno zneužít. Chceme lidem poradit, jestli si mají půjčku vzít, případně jak z dluhů ven," říká pražský radní Jiří Janeček. Ke kampani ho inspiroval počet exekucí: "Během letoška se zdvojnásobil."

Není to ale jediné varování před dluhy, které Češi v tomto období uslyší. Na kampaně v televizi a v rádiích se chystá Sdružení obrany spotřebitelů. "Lidi by si měli rozmyslet, než něco podepíší. A kvůli vánočním dárkům by se zadlužovat neměli," říká mluvčí sdružení Ivana Picková.

Ze stejného důvodu otevřelo před měsícem poradnu pro dlužníky občanské sdružení SPES v Olomouci. "Už teď máme do konce roku plný poradník," říká Andrea Běhálková, šéfka SPES.

Pomoc předluženým lidem by se měla ještě rozšířit. Do tří let se Asociace občanských poraden chystá zřídit poradny pro dlužníky ve všech krajích. "Zatím fungují v Liberci, v Jihlavě a na pražském Jižním Městě, každý rok budeme otevírat deset nových," říká Michal Kaderka z asociace.

Projekt, inspirovaný zkušenostmi občanských sdružení z Velké Británie, spolufinancuje největší tuzemská banka ČSOB. Ta na rozjezd dává devět milionů korun. Podle Kaderky půjdou na školení občanských poradců a na propagaci projektu. "Přesvědčujeme se o tom, že finanční gramotnost mnoha lidí je nízká a některé společnosti toho zneužívají," říká Kaderka. Ve finanční spoluúčasti

banky přitom žádný problém nevidí. "V Británii to dělají podobně. I banky mají samy zájem, aby jim lidi půjčky spláceli," říká Kaderka. Poradny pro dlužníky chystá v lednu i Česká spořitelna se Sdružením českých spotřebitelů.

Centrální banka, která zadlužování domácností monitoruje, akce občanských sdružení vítá. "Informace o půjčkách jsou dostupné, ale někteří do dluhové pasti padají proto, že se v nich neorientují. Stát by měl tlačit na finanční vzdělávání na školách, ale trvá mu to dlouho, tak je ideální, když se toho chopily občanské iniciativy," říká Luděk Niedermayer, viceguvernér ČNB. Podle něj se stává opravdovým problémem postup některých finančních společností. "Půjčují i malé částky. Přitom se spoléhají na to, že se klient dostane do potíží a pak jim za to pořádně zaplatí."

Podle Exekutorské komory byl před třemi lety počet exekucí v Česku přes 155 tisíc, vloni se vyhoupl na více než dvojnásobek.

Rostoucí problémy lidí s půjčkami eviduje i Sdružení obrany spotřebitelů. "Většinou jde o nepřiměřené sankce za předčasné splacení a za zpoždění splátky," říká právník sdružení Jan Šulc. Právě kvůli podobným praktikám vloni sdružení zažalovalo splátkovou firmu Santander Consumer Finance.

A letos v dubnu podalo trestní oznámení na firmu Finpomoc.cz. za lichvu a podvod. Ta si například dávala do smlouvy 90procentní úrok ročně a v případě, že klient splátku nezaplatí, napočítá mu penále sedm měsíčních splátek. "Finpomoc.cz si dávala do smluv i to, že půjčka je na financování nemovitosti. Peníze půjčovala na cokoli. Tím obcházel zákon regulující spotřebitelské půjčky," řekl Šulc.

Prokazování lichvy je ale v Česku obtížné. Musí se dokázat, že věřitel zneužil něčí tísně, nezkušenosti nebo že, obecně řečeno, byla celková splátka "v hrubém nepoměru" s půjčenými penězi. Jak vysoký úrok je lichva a trestný čin zákon neříká. Podle ministerstva financí je ale úrok vyšší než čtyřnásobek úroku, obvykle požadovaného bankami, na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu v rozporu s dobrými mravy. Sjednání úroků je neplatné a lidé se svých práv mohou domáhat u soudu v občanskoprávním sporu.

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)